

Családkultusz és esztétikum: a biedermeier tárgyai és műtárgyai

Emlékkönyvek, tükrös vitrinek és festett gombok; versek, zeneművek és festmények; szabadidős tevékenységek, testtartás és etikett. A biedermeier a mindennapi élet dolgait, az emberek mentalitását és a művészeti világot egyaránt átfogó jelenségként definiálható a magyar kultúra körében, miközben a stílus meghonosodásakor az autonóm műalkotások feltűnésével, a műfajok közötti hangsúlyeltolódással és az új témák megjelenésével a magyar képzőművészeti szcéna folyamatos változásban van.

Az utóbbi évtizedek nemzetközi kutatásai igyekeztek a biedermeier fogalmát megtisztítani a korábban ráerakodott elmarasztaló értékítéletektől és téves elképzelésektől, és új eredményeket mutattak fel a stílus kialakulásának és elterjedésének társadalomtörténeti vonatkozásában is. Az alapkutatások újabb fókuszra tovább árnyalja a biedermeierről alkotott képet: ezek középpontjában az egyes felerősödő tendenciák, témák, jelenségek vizsgálata áll.

Hogyan jelenik meg a biedermeier művészetben a család, mint társadalmi alapegység? Mit árulnak el a festmények a családtagok szerepköreiről? Milyen funkcióval bír egy családi csoportkép? A képző- és iparművészeti tárgyak párhuzamos szemlélése rámutat arra, hogy a különböző vizuális forrásokból – a stilisztikai tulajdonságok mellett – a gyermek és a nő státuszának megváltozott, sajátosan biedermeier vonásai is kiolvashatók.

Prágai Adrienn